

Na osnovu člana 16. i člana 61. stav 1. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), člana 6. Stav 1. I člana 14. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 2/04), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O MEDICINSKOJ SLUŽBI NA AERODROMU

- Integralni tekst -

(Službeni glasnik BiH, broj: 47/07 i 20/11)

DIO PRVI - UVODNE NAPOMENE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuje se organizacija, stručno osoblje i tehnički uvjeti za rad medicinske službe na zračnoj luci otvorenoj za javni promet, letištu i helidromu, kao i osnovni poslovi za vrijeme redovnog odvijanja zračnog prometa i u vanrednim situacijama na aerodromu.

član 2.

(Pojmovi)

Pojmovi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) *Aerodrom*, je određena površina na kopnu ili vodi (uključujući objekte, instalacije i opremu) namijenjen za korištenje u cijelosti ili dijelom za dolazak, odlazak i kretanje zrakoplova na zemlji.
- b) *Zračna luka*, je aerodrom ili dio aerodroma osposobljen i otvoren za javni zračni promet.
- c) *Helidrom*, je aerodrom ili određeno područje na objektu isključivo namijenjeno djelimično ili potpuno za dolazak, odlazak i kretanje helikoptera na zemlji.
- d) *Letište*, je određen prostor na zemlji (uključujući objekte, opremu i instalacije) namijenjen za polijetanje, slijetanje, kretanje po zemlji, i smještaj letjelica, opreme i osoblja radi provođenja sportskih, privrednih i drugih zrakoplovnih aktivnosti.
- e) *Spašavanje*, je pružanje pomoći posadi i putnicima zrakoplova koji je pretrpio nesreću i osobama na zemlji nastradalim nesrećom zrakoplova.
- f) *Medicinska služba*, je integralni dio aerodromskih službi na aerodromu, namijenjena za pružanje hitne pomoći u redovnom odvijanju prometa i učešće u spašavanju u vanrednim situacijama na aerodromu.
- g) *Redovit javni zračni promet* je prijevoz putnika i stvari u domaćem ili međunarodnom prometu koji je pod jednakim uvjetima dostupan svakom, a koji se obavlja na unaprijed utvrđenim linijama, po utvrđenom redu letenja.
- h) *Nesreća*, je događaj povezan s operacijama zrakoplova, koji se desio od momenta ukrcavanja putnika u zrakoplov s namjerom prijevoza, do momenta iskrcavanja istih, i u kojem je osoba fatalno ili teško povrijeđena, ili u kojem je zrakoplov pretrpio oštećenja ili lom strukture, ili veća oštećenja imovine treće osobe.
- i) *Trijaž*, je podjela povrijeđenih u vanrednoj situaciji prema prirodi i težini njihovih povreda.

Član 3.

(Uloga)

Uloga medicinske službe na aerodromu:

- 1) za vrijeme redovnog odvijanja zračnog prometa na aerodromu:
  - a) pružanje hitne medicinske pomoći;
  - b) transport pacijenta, zavisno od potrebe do najbliže medicinske ustanove
- 2) u vanrednim situacijama na aerodromu:

- a) trijaž unesrećenih;
- b) pružanje prve pomoći povrijeđenim;
- c) medicinska briga o povrijeđenim;
- d) transport povrijeđenih do najbliže medicinske ustanove.

član 4.

(Obveze operatora aerodroma)

- 1) Operator aerodroma dužan je organizirati medicinsku službu na aerodromu, kako za potrebe u vrijeme redovitog odvijanja prometa, tako i za slučaj vanrednih situacija.
- 2) Organizacija službe mora biti usklađena s obimom zračnog prometa, uvjetima rada, i vremenom otvorenosti aerodroma.
- 3) Medicinsku službu na aerodromu operator aerodroma organizira angažiranjem:
  - a) stručnog medicinskog osoblja zaposlenog u njegovom organskom sastavu,
  - b) medicinske ustanove ili pojedinaca za pruženje usluga sa kojim se odnosi pružanja usluga regulira ugovorom.
- 4) Uvjete rada službe određuje i obezbjeđuje operator aerodroma i odgovoran je za njen operativan rad.

DIO DRUGI - ORGANIZACIJA MEDICINSKE SLUŽBE NA ZRAČNOJ LUCI

Član 5.

(Broj i sastav stručnog osoblja)

Broj i sastav medicinskog osoblja na zračnoj luci određuje se zavisno od obima zračnog prometa prema sljedećem:

- a) na zračnoj luci s godišnjim prometom preko 400.000 putnika mora se obezbjediti prisustvo jednog ljekara i jednog medicinskog tehničara za vrijeme dok je zračna luka otvorena za javni promet;
- b) na zračnoj luci s godišnjim prometom do 400.000 putnika mora se obezbjediti prisustvo jednog ljekara i jednog medicinskog tehničara, koji će se po rasporedu ljekara, naizmjenično smjenjivati zavisno od vrste i opsega zračnog prometa, s tim što ljekar mora biti prisutan u vrijeme polijetanja i slijetanja zrakoplova.

Član 6.

(Prostorije za rad medicinske službe)

- (1) Operator aerodroma, za rad medicinske službe na zračnoj luci, dužan je obezbjediti posebnu prostoriju za ambulantu prve pomoći.
- (2) Ambulanta prve pomoći na zračnoj luci s godišnjim prometom preko 100.000 putnika mora imati čekaonicu i prostoriju podobnu za pregled.
- (3) Ambulanta prve pomoći na zračnoj luci s godišnjim prometom manjim od 100.000 putnika mora imati prostoriju podobnu za pregled.
- (4) Prostorije ambulante ne mogu se nalaziti na zračnoj strani (Airside) zračne luke.
- (5) Prostorije ambulante moraju se označiti vidljivim znacima, a ako se nalaze van pristanišne zgrade, potrebno je postaviti adekvatno obaviještenje na vidnom mjestu o njenom položaju.

član 7.

(Sredstva veze)

Operator aerodroma dužan je osigurati medicinskoj službi stalnu telefonsku i radio vezu sa spasilačko-vatrogasnom službom, službom kontrole letenja i medicinskim ustanovama na terenu.

član 8.

(Oprema za ambulantu prve pomoći)

(1) Ambulanta prve pomoći na zračnoj luci mora biti opremljena minimalno namještajem i medicinskom opremom za pružanje hitne medicinske pomoći.

a) Namještaj podrazumijeva: pisaci radni sto, dvije stolice, stolicu na zavrtnj, ležaj za pregled, stepenice, paravan, čiviluk, stočić za instrumente, stolicu na točkovima, ormarić za lijekove, stalak za infuziju i kanta za medicinski otpad;

b) medicinska oprema obuhvata adekvatnu opremu za efikasno pružanje hitne medicinske pomoći i transport do najbliže medicinske ustanove.

član 9.

(Sanitetska vozila i dopunska oprema)

(1) Ambulanta prve pomoći, iz stava 2. člana 6. ovog Pravilnika, mora raspolagati s dva sanitetska vozila i 25 nosila sa po dva čaršava i jednom dekom za izvanredne situacije.

(2) Ambulanta prve pomoći, iz stavka 3. člana 6. ovog Pravilnika, mora raspolagati sa jednim sanitetskim vozilom i 15 nosila sa po dva čaršava i jednom dekom za izvanredne situacije.

(3) Sanitetsko vozilo mora biti opremljeno adekvatnom tehničkom opremom i snabdjeveno lijekovima za efikasno pružanje hitne medicinske pomoći i transport do najbliže medicinske ustanove.

(4) Medicinsko osoblje koje se angažira u redovitim i izvanrednim situacijama mora imati adekvatnu medicinsku opremu i odjeću za rad danju i noću u svim meteorološkim uvjetima.

član 10.

(Rad službe za vrijeme van otvorenosti zračne luke)

(1) Na zračnoj luci za vrijeme van otvorenosti, odnosno u vrijeme trajanja dežurstva, mora se obezbjediti prisustvo jednog medicinskog tehničara, koji mora raspolagati i jednim sanitetskim vozilom.

(2) Zračna luka na kojoj se van vremena otvorenosti obavljaju poslovi, prihvata i otpreme zrakoplova, mora se osigurati osoblje službe prve pomoći i sredstva koja odgovaraju takvoj vrsti prijevoza.

DIO TREĆI - ORGANIZACIJA MEDICINSKE SLUŽBE NA LETILIŠTU I HELIDROMU

član 11.

(Stručno osoblje na letilištu i helidromu)

(1) Na letilištu i helidromu, ako se provodi intenzivna letačka aktivnost, potrebno je prisustvo medicinskog tehničara za vrijeme odvijanja letačke aktivnosti.

(2) Na letilištu i helidromu, ako se provodi letačka aktivnost manjeg intenziteta, potrebno je prisustvo osobe osposobljeno za pruženje prve pomoći za vrijeme odvijanja letačke aktivnosti.

član 12.

(Ambulanta prve pomoći na letjelištu i helidromu)

(1) Ako se na letjelištu i helidromu organizira ambulanta, zbog potreba školskog centra ili intenzivnih aktivnosti, operator letjelišta i helidroma dužan je osigurati podobnu prostoriju za ambulantu.

(2) Ambulanta prve pomoći iz stavka 1. ovog članka mora biti opremljena minimalno sljedećim:

- a) namještaj: stolica, ležaj za preglede, paravan, čiviluk, nosila;
  - b) medicinska oprema: adekvatnu opremu za učinkovito pružanje hitne medicinske pomoći i transport do najbliže medicinske ustanove.
- (3) Medicinska oprema iz stavka 2. ovog članka mora se koristiti isključivo za pružanje prve pomoći, mora biti smještena u ambulanti prve pomoći na način koji osigurava njenu funkcionalnu uporabu.

Članak 13.

(Sanitetsko vozilo i dopunska oprema)

Ambulanta prve pomoći na letjelištu i helidromu, mora imati sanitetsko vozilo ili vozilo pogodno za prijevoz povrijeđenih, sa dvoja nosila, po dva čaršafa i jednom dekom.

Član 14.

(Minimalna medicinska oprema na letjelištu i helidromu)

- 1) Medicinska oprema na letjelištu i helidromu minimalno treba sadržiti:
  - a) apoteku za prvu pomoć koja posjeduje makaze kraće, makaze duže, kramerovu šinu, zavojni i potrošni materijal, alkohol, benzin, vatru, gazu, flastere, gumene rukavice;
  - b) jedna nosila;
  - c) dva pokrivača.
- 2) Medicinska oprema za vrijeme letenja se mora nalaziti u vozilu sa spasilačkom opremom, ukoliko letjelište i helidrom ne raspolaže posebnim vozilom, odnosno na zaštićenom i osiguranom mjestu.
- 3) Sadržaj kutije apoteke prve pomoći mora se kontrolirati najmanje jednom godišnje.
- 4) Provjerena i kompletirana kutija prve pomoći treba biti zapečaćena.
- 5) Za opsežnije medicinske usluge, letjelište i helidrom se trebaju oslanjati na lokalne medicinske ustanove.

Član 15.

(Manifestacije i natjecanja)

Na aerodromu, za vrijeme održavanja regionalnih i međunarodnih zrakoplovnih športskih natjecanja i manifestacija, mora se osigurati nazočnost jednog ljekara i jednog medicinskog tehničara sa sanitetskim vozilom i opremom.

DIO ČETVRTI - POSLOVI MEDICINSKE SLUŽBE

Član 16.

(Poslovi medicinske službe kod redovitog odvijanja prometa)

- (1) Medicinska služba na zračnoj luci, kod redovitog odvijanja prometa, na zahtjev putnika, člana posade zrakoplova ili druge osobe koja se nađe na aerodromu, mora pružiti prvu pomoć.
- (2) Medicinska služba obavlja intervencije samo radi pružanja hitne pomoći i prijevoz do medicinske ustanove.

(3) Medicinska služba je dužna, poslije pružanja prve pomoći, oboljelu ili povrijeđenu osobu, po potrebi, prevesti do odgovarajuće medicinske ustanove te, u uputu za medicinsku ustanovu naznačiti vrstu pružene pomoći.

(4) Ako prvu pomoć zatraži putnik u tranzitu čije je zdravstveno stanje takvo da se ono daljnjim letenjem može pogoršati, služba je dužna o tome upozoriti oboljelog putnika, a ako putnik ipak želi nastaviti let na svoj rizik, služba je dužna to konstatirati u ambulantnom dnevniku, i o tome u pisanoj formi obavijestiti vođu zrakoplova.

član 17.

(Poslovi medicinske službe u izvanrednim situacijama)

1) U izvanrednim situacijama na zračnoj luci, medicinska služba postupa sukladno Planu izvanrednih situacija na zračnoj luci (Airport Emergency Plan), koji izrađuje operator aerodroma.

2) Osoblje medicinske službe koje obavlja poslove na zračnoj luci mora u potpunosti poznavati plan u izvanrednim situacijama, a posebno dijelove plana koji se odnosi na postupke i radnje koje mora izvršavati ova služba.

3) U slučaju nesreće zrakoplova, medicinska služba na zračnom pristaništu dužna je pružiti prvu pomoć ozljeđenima, razvrstati ozljeđene po težini ozljeda i pružiti medicinsko zbrinjavanje u namjeri da:

a) spasi što je više moguće ljudskih života, utvrđivanjem i stabiliziranjem težih ozljeda ljudi čiji životi mogu biti u opasnosti bez trenutne obrade;

b) olakšava stanje manje ozljeđenima i pruža prvu pomoć;

c) organizira prijevoz ozljeđenih do medicinske ustanove.

4) Za djelotvorno spašavanje u zrakoplovnoj nesreći, u kojem slučaju osoblje mora biti osposobljeno za brzo stizanje na mjesto nesreće i za djelovanje sukladno planu, najvažniji faktori su:

a) uvježbanost;

b) učinkovitost opreme;

c) brzina intervencije službe.

5) Obično dežurno osoblje nije dovoljno u slučaju velikog broja ozljeđenih, pa je potrebno unaprijed planirati i dogovoriti s obližnjom medicinskom ustanovom (bolnica i dom zdravlja) pomoć u osoblju, opremi i vozilima za prijevoz ozljeđenih.

članak 18.

(Stručno obučavanje i vježbe)

(1) Za stručnu osposobljenost osoblja koje pruža prvu pomoć na aerodromu odgovoran je operator aerodroma, odnosno medicinska ustanova koja obavlja te usluge, zavisno kako je organizirana služba.

(2) Zajednička obuka za uvježbavanje postupaka u izvanrednim situacijama provodi se po planu provođenja vježbi operatora aerodroma.

(3) Osoblje koje obavlja poslove medicinske službe na aerodromu dužno je učestvovati na ovim vježbama.

članak 19.

(Inspekcijski nadzor)

- 1) Inspekcijski nadzor nad radom medicinske službe provode ovlašteni zrakoplovni inspektori Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.
- 2) Operator aerodroma dužan je inspektorima omogućiti nesmetan pristup svim prostorijama, opremi, sredstvima i dokumentaciji koja se odnosi na rad ove službe.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

članak 20.

(Operativne naredbe generalnog direktora BHDCA)

- 1) Generalni ravnatelj BHDCA može Operativnim naredbama ograničiti uporabu ovog Pravilnika ili odrediti posebne i dopunske uvjete u primjeni ovog Pravilnika, ukoliko to budu zahtijevale odredbe propisa BiH i entiteta, kao i ukoliko to bude proizlazilo iz zahtjeva regulative ICAO, IATA, EASA i drugi.
- 2) Operativna naredba sadrži:
  - a) razlog izdavanja;
  - b) primjenjivost i dužinu trajanja;
  - c) radnje i postupke koje treba poduzeti.

članak 21.

(Prestanak važenja ranije objavljenog pravilnika)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o službi hitne pomoći na aerodromu ("Službeni list SFRJ", br. 57/78).

članak 22.

(Ostale obveze)

Za sve pojedinosti koje nisu utvrđene ovim Pravilnikom, primjenjivat će se standardi i praksa IATA, ICAO, EASA, i domaći regulatorni propisi koji se odnose na ovu oblast.

članak 23.

(Stupanje na snagu)

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-02-2-468-1/07
29. svibnja 2007. godine
Sarajevo

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, s. r.